

Cirkev aj prezident kritizujú médiá

Ako tradične v novom roku, aj tentoraz sa stretol prezident Ivan Gašparovič so zástupcami cirkví. Aktuálne však majú oveľa viac spoločného, ako by sa zdalo. V médiách sa v poslednom čase nevyhli kritike.

Prezident aj katolícka cirkev riešia nie práve pozitívne ohlasy v médiách. Tie poukazujú na kauzu okolo bývalého arcibiskupa Sokola, či záhadné okolnosti odvolania biskupa Bezáka. Cirkev na Slovensku totiž mlčí a novinárov odkazuje na Vatikán. Ten však často ostáva bez komentára. Prečo je to tak, sme sa chceli opýtať arcibiskupa Stanislava Zvolenského. Ten však kamery obišiel. Anton Srholec hovorí, že problém je v tom, že viazne komunikácia.

Anton Srholec, rímskokatolícky kňaz, charitatívny pracovník: „Ťažko sa komunikuje s reprezentantmi katolíckej cirkvi, teda vedenie katolíckej cirkvi, ktoré má svoje médium.“

Redaktorka: „Slovenskú cirkev prišiel podporiť aj apoštolský nuncius Svätej stolice Mario Giordana. Ten nepriamo naznačil, že nevidí problém v tom, že by sa Vatikán k niektorým témam odmietol vyjadriť.“

Mario Giordana, apoštolský nuncius Svätej stolice v SR: „Nevidím problém v tom, že sa Svätá stolica

nevyjadruje. Máme predsa tlačové oddelenie. Fakt, že sa objavujú negatívne veci, akoby bol súčasťou toho, že všetci sme len ľudia. Je taký nepísaný zákon, že práve zlo priťahuje pozornosť.“

Redaktorka: „Cirkev u nás svoju rezervovanosť médiám vysvetľuje aj ich údajnou zaujatosťou.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Cirkev zvládla besnenie komunistov, zvládne aj takéto mediálne popravky, aj keď samozrejme s bolesťou a ranami.“

Redaktorka: „Zvýšenú pozornosť médií však v tomto čase pociťuje aj naša hlava štátu, ktorá je témou sociálnych sietí. A to potom, ako prezident nevyhovel generálnemu prokurátorovi.“

Marek Trubač, hovorca prezidenta SR: „Ak dnes niekto beztrešne zavesí na sociálnu sieť, že prezident údajne niekoho zavraždil, tak je veľmi ťažké sa z toho kýbla smoly, ktorým vás obľujú, očisťovať a vysvetľovať ďalším ľuďom, že to prezident neurobil.“

Redaktorka: „Premiér Robert Fico už vyzval médiá, aby brali na hlavu štátu ohľad. Ivan Gašparovič hovorí, že mediálnu kritiku rozduchala opozícia po tom, čo im nevyhovelo vo voľbe generálneho prokurátora.“

Simona Simanová
STV 1, 13/01/2013

Biskupi žiadajú zrušiť registráciu potratovej tabletky

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský sa postavil proti registrácii prípravkov na vykonanie liekového chemického potratu, tzv. potratovej tabletky. „Úmyselné usmrtenie nenarodeného dieťaťa v živote matky vždy bolo, vždy je a vždy bude úkladnou vraždou ohavným zločinom. Na tom nič nemení spôsob, akým bolo zabitie počatého dieťaťa vykonané,“ napísal arcibiskup. O registrácii dvoch potratových tabletky ako prvý informoval denník Pravda. Zvolenský žiada osobitne ministerku zdravotníctva a predsedu vlády, aby zvážili dôsledky svojich rozhodnutí v tejto oblasti. Štátny ústav pre kontrolu liečiv informoval, že na Slovensku boli registrované dva lieky určené na lekárske ukončenie vnútromaternicového tehotenstva. Lieky sa vydávajú na lekárske predpis s obmedzením a sú určené na použitie len v špecializovanom zdravotníckom zariadení pod dohľadom lekára.

(sita), Pravda 12/01/2013

Modlitby cez SMSky a „kompjúr“

Moderné technológie prenikajú už aj do cirkvi. Pápež na sociálnej sieti už pár týždňov tweetuje, či ako hovorí jeden nemenovaný kolega - twajtuje.

Viete si ale predstaviť, že by ste sa modlili nie v kostole, ale cez SMS-ku? Františkáni spoza oceánu to už takto vymysleli. A pozadu nezostávajú ani niektoré cirkvi pôsobiace na Slovensku.

Redaktor: „Modlitba, odoslať. Pomodliť sa k Pánu Bohu sa najnovšie dá už aj obyčajnou SMS-kou. Stačí vyfuknúť slovo modlitba a poslať ju mníchom do Spojených štátov. Nemusíte nikam chodiť. Jedinou podmienkou je, aby ste boli v dosahu siete. Ukradnuté počítače z fary, o ktorých sme vás informovali ešte minulý týždeň, či

pápež na sociálnej sieti Twitter. Stále viac dôkazov o tom, že IT technológie sa tlačia už aj do cirkvi. No a s touto myšlienkou sa svojho času pohrávali aj známeho českého filmu.“

Stanovisko

David Convertino, predstaviteľ františkánov v USA: „Keď môže pápež tweetovať, my môžeme písať SMS správy.“

Arcibiskup Juraj, pravoslávna cirkev: „Modlitba cez SMS-ku? To mi znie ako z sci-fi filmu. Takže mi to príde ako dobrá recesia, ale nedoporučoval by som to svojim veriacim.“

Augustín Pačinský, arcibiskup starokatolíckej cirkvi na SR: „Ako výzva je to určite dobré, pretože tieto moderné vymoženosti tiež by mali oslavovať nášho

Pána. re. Za svojimi americkými kolegami však slovenskí františkáni nie sú veľmi pozadu. Napríklad páter Juraj z Rehole Františkánov nám povedal, že často prijíma modlitby cez e-mail.“

Juraj Andrej Mihály, Rehoľa Františkánov: „Keď ľudia sú teda v ťažkostiach alebo nejakí príbuzní alebo dieťa je choré, alebo majú nejaké iné rodinné problémy a podobne.“

Redaktor: „Horšie by ale bolo, ak by sa táto forma niektorému z našich arcibiskupov, či farárov zapáčila natoľko, že by sa od mobilu nepohol ani na krok. Hriechy v podobe závislosti striehnu totiž na každého a bez výnimky.“

Karol Kleinmann, psychológ: „Každý sa môže stať závislý na telefóne. V podstate všetci ľudia.“

Adam Zavřel, TV JOJ, 13/01/2013

Bernolák pôsobil aj v Devíne

Ako prvý dostal slovenčinu oficiálne medzi európske jazyky. Národný buditeľ a jazykovedec Anton Bernolák. Rodák z Oravy prežil krátku časť života aj v bratislavskom Devíne. Dnes si tam pripomenuli dvesto rokov od jeho úmrtia.

Na Devín pred tisíc sto päťdesiatimi rokmi prišli zo Solúna svätý Cyril a Metod, ktorí nám darovali písmo. O vyše deväťsto rokov neskôr ako dvadsaťštyriročný trávil čas na tamjšej fare aj slovenský jazykovedec Anton Bernolák.

Marián Gavenda, devínsky farár: „V roku 1785 tu strávil letné prázdniny ako tretiak na teológii a využil ich tak, že spracoval pre svojich spolužiakov skoro dvestostranové dielo, kde spísal vtedajšiu kvalitnú teologickú literatúru, čo nasvedčuje o jeho úžasnom rozhlade už ako študenta.“

Redaktorka: „Podľa historikov význam Bernoláka spočíva práve v tom, že svojim konaním dokázal pochopiť dobu. To, že vytvoril jednotlivé pravidlá jazyka a kodifikoval slovenčinu ako oficiálny jazyk, bol totiž praktický krok súvisiaci napríklad s vtedajším zavedením povinnej školskej dochádzky a s otázkou vyučovacieho jazyka v školách. Nebyť jednotného slovenského jazyka, prišli by sme napríklad o dielo jedného z najväčších slovenských básnikov Jána Hollého.“

Anton Hrnko, historik: „Ale sú tam aj potom ďalší dejatelia ako napríklad Juraj Fándly a iní, ktorí vlastne priblížili mnohé veci poznania ľudu a vlastne vzdelávali ľud cez tento jazyk a prinášali nové technológie napríklad do záhradníctva, do poľnohospodárstva, a to všetko súviselo vlastne s dielom Antona Bernoláka.“

Redaktorka: „Bernolákov pravo- pis vychádzal z trnavského nárečia. Napísal v ňom desiatky kníh. Jedným z Bernolákových najväčších diel je Slovník slovenský latinsko-nemecko-uherský. V ňom vydělil slovenčinu od ostatných jazykov a vytvoril jej medzi nimi svoje miesto.“

Anton Hrnko, historik: „Zároveň ju dal do systému stredo- európskych jazykov, aby bola vlastne rovnako použiteľná na také isté účely, ako boli všetky ostatné jazyky, napríklad latinčina, nemčina alebo čeština v tom istom období.“

Súdiť ťa bude Boh!

Rodáci arcibiskupa Jána Sokola o jeho škandáloch

Väčšina „ovečiek“ v Trnavskej arcidiecéze nevie prísť kontroverznému Jánovi Sokolovi (79) na meno. Po prevalení škandálu so súkromným účtom vo Vatikáne a po informáciách o obrovských pokutách za zle odvedené dane sú na bývalého arcibiskupa poriadne našťvaní. Boli sme sa preto pozrieť do jeho rodných Jacoviec v okrese Topoľčany, aby sme zistili, či ho podporujú aspoň rodáci.

Našou prvou zastávkou v rodnej dedine emeritného arcibiskupa Jána Sokola bol obrovský domov dôchodcov. Ten začalo stavať občianske združenie Metropolitánik, na čele ktorého bol arcibiskupov synovec Jozef Sokol. Hoci už funkciu v Metropolitániku nemá, združenie stále sídli v Jozefovom dome v Jacovciach. Metropolitánik dostal na výstavbu domova dôchodcov od Trnavskej arcidiecézy 666-tisíc eur, podľa arcibiskupa malo ísť o dar od americkej rodiny. Transakcia peňazí na výstavbu domova sa zdala podozrivá audítorke, ktorá skúmala hospodárenie Trnavskej arcidiecézy. Prevod peňazí totiž podľa našich informácií nefiguroval v účtovníctve diecézy. Audítorka už počas minulého roka podala trestné oznámenie. Polícia na prípade pracuje.

Pre bohatých?

„Nie je to bežný starobinec, určite to bude len pre horných 10-tisíc,“ myslia si domáci. O tom by mohli svedčiť aj obrovské priestory podobajúce sa na luxusné hotely vo veľkých mestách. Podľa starostu Jacoviec Imricha Hermanna sa v projekte ráta s ubytovaním len 62 klientov. Starobinec vyrastá neďaleko miestneho kostola. Podľa kostolníka sa hovorilo, že domov bude slúžiť ako penzión pre kňazov na dôchodku. Tomu však on sám neverí. „Toto určite nebude stáť 200 eur na mesiac,“ povedal nám. To, že na Sokola nemá po kauze Bezák dobré slovo veľa Trnavčanov, azda nikoho neprekvapuje. No na arcibiskupa nadávajú aj jeho rodáci z Jacoviec. „Sú to hry bohatých,“ reagujú miestni na podozrivú výstavbu a Sokolov súkromný účet vo Vatikáne. „Nestaráme

sa do toho, ťažko niečo ovplyvníme, súdiť ho bude Boh,“ dodávajú.

O peniazoch sa nebavia

Navštívili sme aj rodný dom Jána Sokola, kde dnes žije jeho brat Jozef s manželkou Emiliou. „O peniazoch s Jozefovým bratom nehovoríme,“ povedala nám biskupova švagriná. Ján Sokol sa u brata doma vraj ukáže vždy len na chvíľu. Čo dobré by o švagrovi povedala? „Nemám vám čo povedať.“

Sokolove kauzy

- Ján Sokol priznal, že si vo Vatikáne založil súkromný účet. „Prísne som vždy odlišoval, či boli dané peniaze mne na konkrétny účel, alebo boli dané mne z titulu arcibiskupa, teda či boli peniaze moje súkromné, alebo boli arcidiecézne,“ tvrdil. Sokol sa taktiež pochválil, že zo svojich našetrených peňazí dal dar Trnavskej arcidiecéze – približne 260-tisíc eur. Ako ich nashromáždil, keď jeho mesačný príjem mohol dosahovať maximálne 900 eur v hrubom, vie len on sám.

- Transakcia peňazí na výstavbu domova dôchodcov v Jacovciach je tiež nanajvýš podozrivá. Myslí si to aj audítorka, ktorá skúmala hospodárenie Trnavskej arcidiecézy. Prevod peňazí vraj nefiguroval v účtovníctve diecézy. „Vyšetrotateľ začal trestné stíhanie pre skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie,“ potvrdil hovorca trnavskej prokuratúry Mojmir Huna.

- Okrem peňazí pre Metropolitánik musí Ján Sokol vysvetľovať aj okolnosti predaja lukratívnych cirkevných pozemkov pri bratislavských Zlatých pieskoch pre nadnárodný reťazec. Časť peňazí z predaja sa mala údajne objaviť na súkromnom arcibiskupovom účte. Ten to však odmieta.

- Podľa televízie TA3 Sokolov nástupca Róbert Bezák musel zaplatiť daňovému úradu pokutu 122 250 eur za nesprávne odvedené dane za roky 2001 – 2003, keď diecéza šéfoval práve Sokol. Opakovanú kontrolu urobili aj v roku 2006 a diecéza musela doplatiť rozdiel dane vo výške zhruba 905 530 eur. Arcibiskup Sokol na tieto najnovšie odhalenia nereaguje. (pb)

Plus jeden deň 14/01/2013

Redaktorka: „Bernolákovcom sa cez spolok Slovenské učené tovaríštvo úspešne darilo šíriť osvetu, aj literatúru v novom jazyku medzi Slová-

mi. Aj ich práca vytvorila podmienky na neskoršie uzákonenie štúrovčiny ako spisovného slovenského jazyka.“
Kristína Rehorčíková, STV 1, 13/01/2013

Občianske rozhorčenie je pozitívom

Slová Roberta Fica o destabilizácii republiky a hanobení štátnosti sú dôkazom, že pre autoritárske režimy typické vnímanie kritikov ako nepriateľov nevymizlo ani z hláv niektorých súčasných politikov.

Hoci by mohlo emocionálne pohnutie Roberta Fica nad postojom opozície a aktivitami časti občianskej verejnosti v kauze Gašparovič prekvapiť, opak je pravda. Je totiž zakódovanou súčasťou našej politickej kultúry. Na druhej strane spontánna nespokojnosť verejnosti nad konaním prezidenta predsa len môže znamenať nádej na zmenu v doteraz poddanskom nazeraní na politickú elitu.

Ked' sa v škole diktuje

Vysvetlenia politickej kultúry bývajú často zjednodušované len na formu správania sa politikov, pritom jej význam je oveľa širší. Označuje totiž súbor hodnôt a emocionálnych i racionálnych postojov k organizácii politického systému celej spoločnosti. Nie je tvorená náhodne, ad hoc v určitom momente, ale je výsledkom dlhodobého pôsobenia rozličných faktorov. Historickou skúsenosťou, spôsobmi politickej socializácie, výchovou v rodine, ale napríklad aj prístupom učiteľov k slobodnej diskusii svojich žiakov. Ak sa v školách málo diskutuje, bude neskôr diskusia absentovať aj vo verejnom priestore. Ak sa predovšetkým diktuje, skôr si ľudia privyknú na diktát aj v dospelosti. Aj preto existujú štáty, kde obyvatelia preferujú demokratické hodnoty a naopak štáty so sklonom akceptovať diktátorské formy spravovania vecí verejných. Na Slovensku charakter politickej kultúry dlhodobo formovali dve organizácie. Rímskokatolícka cirkev a komunistická strana. Na prvý pohľad diametrálne odlišné, voči sebe nepriateľsky naladené, ale v niečom predsa len podobné. V totalitnom charaktere svojho fungovania.

Len nepripustiť kritiku

Obe boli alebo ešte stále sú ovládané úzkou funkcionárskou klikou, ideologicky vychádzajú z nepochybniteľných dogiem a ani jedna nepripúšťa kritiku vlastných elementov. Podstata oboch organizácií je založená na predpoklade, že vládnuci nariaďujú a ovládajú posluchajú. Niekedy pod hrozbou straty života, fyzického trestu, inokedy dobrovoľne ako výsledok dôslednej indoktrinácie. Prípadní kritici získavajú okrem trestu nálepku kolaboranta, re-

akcionára, zapredanca, resp. odpadlíka od viery či homosexuála posadnutého diablom. Pre takmer celé 20. storočie je typický tento spôsob vnímania ľudí s odlišným postojom a nezmenili ho ani nové politické podmienky. Len nadobudol novú formu. Odrazu bol človek s iným názorom než vládnuca elita janičiárom, židobolševikom, svetoobčanom, zradcom národa, neskôr členom akejsi skupinky, ktorá škodí štátu. A strane. Aj slová Roberta Fica o opozičnej fraške, destabilizácii republiky a hanobení štátnosti sú presvedčivým dôkazom, že pre autoritárske režimy typické vnímanie kritikov ako nepriateľov nevymizlo ani z hláv niektorých súčasných politikov.

Vyvolať nekritický obdiv

Cieľom autorov podobných prívlastkov je vyvolať nekritický obdiv voči navonok vznešeným symbolom, ktoré im pomáhajú udržiavať politickú moc. Radi sa odvolávajú na štátnosť, národ, republiku alebo na vedúce politické funkcie. Tento prístup nemožno spochybníť, napokon úrad prezidenta by si v demokratických podmienkach vážnosť skutočne zaslúžil. Problém však je, že za týmito symbolmi sa často schovávajú ľudia s pochybným konaním. A to už v poriadku nie je. Z darebáka ešte žiadna funkcia slušného človeka neurobila. Nech ide o prezidenta, predsedu vlády alebo šéfa parlamentu. To musí Robert Fico vedieť najlepšie. Rozhorčenie občianskej spoločnosti nad konaním Ivana Gašparoviča v prípade nevymenovania Jozefa Čentéša do pozície generálneho prokurátora je správne. Dokonca žiaduce pre pozitívne formovanie súčasnej politickej kultúry. Otvorená nespokojnosť pri podozreniach z protiústavného konania verejných funkcionárov – koalíčných aj opozičných – je základným predpokladom, aby občiansky charakter politickej kultúry prevážil nad jej doterajším poddanským naturelom.

Štát sú ľudia

Antigorilie protesty mohli byť najdejším začiatkom nového prístupu občianskej spoločnosti k politickej elite, výsmech z Ivana Gašparoviča jeho pokračovaním. Niet lepšieho podkopania autority, než je opovrhnutie a výsmech. Opovrhovanie Ivanom Gašparovičom však neznamená výsmech zo štátnych symbolov. Napokon, od zavedenia priamej voľby hlavy štátu je Slovenská republika bez symbolu. Iste sa aj

dnes kdesi zo záhrobia vynoria hlasy požadujúce nekritickú úctu k symbolom štátnosti a návrat k poslušnosti. Vyskytli sa v každom období, keď vládnuci nepovažovali ovládaných za seberovných alebo pri obavách vládnucich z ohrozenia svojho mocenského vplyvu. Ak tu teda niekto má načúvať hlasu verejnosti, tak je to politická elita. Nemusi s ňou súhlasiť, ale určite ju nesmie stavať do pozície nepriateľa štátu. Štát predsa tvoria ľudia, nie politici. **Radoslav Štefančík, SME 14/01/2013**

Francúzi nechcú svadby homosexuálov

Francúzi demonštrovali proti svadbám homosexuálov. Do ulíc Paríža vyšli včera na protest státisíce ľudí. Na Martových poliach pred Eiffelovou vežou demonštrovali priaznivci pravice, aj katolíckej cirkvi.

Francúzom sa nepáči plán vlády na legalizáciu svadieb homosexuálov. Odporcovia tvrdia, že nová legislatíva pripraví deti o otca alebo matku. Výzvu pravicovej opozície a katolíckej cirkvi podporilo podľa organizátorov osemstotisíc ľudí z celého Francúzska. Pridali sa i Francúzi žijúci v zahraničí.

Demonštrujúca: „Každé dieťa potrebuje matku, aj otca, aby bolo šťastné.“

Demonštrujúci: „Chcem chrániť manželstvo ľudí rôzneho pohlavia, pretože deti potrebujú úplnú rodinu. Preto sme tu, aby sme povedali svetu, že so svadbami homosexuálov nesúhlasíme.“

Demonštrujúca: „Svadba je posvätná a chcem, aby taká aj zostala pre muža a ženu.“

Redaktor: „Elyzejský palác je rozhodnutý presadiť svadby homosexuálov, aj adopcie detí napriek masovým protestom. So svadbami párov rovnakého pohlavia podľa prieskumov súhlasí päťdesiatšesť percent Francúzov. Adopciu detí homosexuálnymi dvojicami podporuje približne polovica opýtaných. Referendum o zákone však francúzska vláda odmieta. Kým vo Francúzsku sa ľudia postavili proti svadbám homosexuálov, Vatikán zažil opačný prípad. Počas pápežovej nedeľnej modlitby na Námestí svätého Petra sa na protest do pol pásu vyzliekli členky hnutia Femen, ktoré bojuje za práva homosexuálov. Všetky štyri aktivistky zatkla polícia.“

Tomáš Pilz, STV 1, 14/01/2013

Bol to komplot mocných?

Vzbura proti pápežovmu rozhodnutiu? Stovky veriacich podpisujú petíciu za Bezáka

Boj za odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka sa nekončí. Do Vatikánu totiž smeruje otvorený list priamo do rúk pápeža Benedikta XVI. Dokument obsahuje aj šokujúce podozrenia zo sprisahania voči Bezákovi či žiadosť o jeho rehabilitáciu.

Máme dôvodné a silné podozrenie, že arcibiskup Róbert Bezák bol pred Vašou Svätosťou krivo obvinený a že veľmi vplyvné osoby v cirkvi zosnovali premyslený plán na jeho odvolanie,“ píše sa v liste, ktorý iniciovalo občianske združenie Pastor bonus. Na záver žiadajú pápeža, aby vypočul Bezáka a zväžil jeho ďalšie pôsobenie, prípadne rehabilitáciu.

Biskupi mlčia

Na stránke občianskeho združenia je možné sa pod túto výzvu aj podpísať. Každú hodinu pribúdajú desiatky ľudí, ktorí petíciu podporujú. Do včerajšej 16. hodiny sa pod otvorený list podpísalo 689 ľudí. Zasláný by mal byť Svätému Otcovi v slovenskom aj talianskom jazyku. Predseda združenia Marek Nikolov si od tohto kroku sľubuje veľa. „Veríme, že otvorený list môže byť impulzom na opätovné prehodnotenie situácie emeritného arcibiskupa Róberta Bezáka, keďže sa domnievame, že bol zo svojho úradu odvolaný na základe nepravdivých informácií,“ povedal Nikolov pre Plus JEDEN DEŇ. Zároveň verí, že iniciatíva bude dobre prijatá. „Konferencia biskupov Slovenska sa k danému listu nechcela vyjadriť.“

(las), Plus jeden deň 15/01/2013

Čo píšú pápežovi:

- Spôsob, aký viedol k odvolaniu otca arcibiskupa Mons. Róberta Bezáka, nevrhá na cirkev dobré svetlo.

- Do dnešného dňa neexistujú na Slovensku relevantné argumenty, ktoré by potvrdzovali obvinenia zverejnené a prešetrované v podobe 11 otázok na adresu arcibiskupa Bezáka.

- Vzhľadom na všeobecne známe fakty o morálnom kredite a ľudskom charaktere arcibiskupa Bezáka sú pre nás nezverejnené dôvody jeho odvolania naďalej nepochopiteľné.

Zbierajú podpisy pre Bezáka

Dnes sa začala petícia na podporu odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. Adresátom otvoreného listu je Vatikán a pápež.

Na internete ju po pár hodinách od zverejnenia podpísali stovky ľudí. Róbert Bezák petíciu podporil, Konferencia biskupov Slovenska ju odmietla komentovať.

Marek Nikolov, organizátor Otvoreného listu: „Máme totiž dôvodné a silné podozrenie, že arcibiskup Róbert Bezák bol vplyvnými osobami v cirkvi krivo obvinený pred Svätým otcom, a že veľmi vplyvné osoby v cirkvi zosnovali plán na jeho odvolanie.“

Rado Igaz, redaktor: „A toto sú citácie z listu.“

Citácie z listu

Spôsob, akým prebehlo odvolanie, vrhá zlé svetlo na cirkev nielen na Slovensku, ale aj vo Vatikáne, a to nás veľmi znepokojuje.

Rado Igaz, redaktor: „Marek Nikolov je šéfom konzervatívnej a uznávanej katolíckej organizácie Pastor bonus.“

Citácie z listu

Plne rešpektujeme Vaše rozhodnutie a autoritu odvolať arcibiskupa monsignora Róberta Bezáka.

Marek Nikolov, organizátor Otvoreného listu: „Pretože nám ide o dobro cirkvi a spoločnosti, rozhodli sme sa obrátiť otvoreným listom na Svätého otca.“

Citácie z listu

Na Slovensku sme v týchto dňoch svedkami historických mo-

mentov, kedy sa rozhoduje o charaktere a povahe Cirkvi na Slovensku.

Rado Igaz, redaktor: „K otvorenému listu sa pre Markízu dnes vyjadril aj Róbert Bezák.“

Stanovisko

Róbert Bezák, odvolaný arcibiskup: „Takúto iniciatívu pokladám za vážnu. Ja nie som ten, kto by ju osobne inicioval v môj prospech. Podobné iniciatívy sú znakom zodpovednosti ľudí a vnímam ich ako snahu o serióznosť a osobnú zainteresovanosť. Akokoľvek aj dopadne, je vyjadrením snahy o dôležitú vzájomnú komunikáciu. A dialóg je bytostne ľudský fakt.“

Rado Igaz, redaktor: „Na podporu Róberta Bezáka smerovalo v posledných mesiacoch do Vatikánu i na Konferenciu biskupov Slovenska niekoľko petícií, otvorených listov. Ich iniciátori sa však žiadnej odpovede nedočkali.“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Nemožno to očakávať ani pri najnovšom pokuse o zvrátenie pápežovho rozhodnutia.“

Rado Igaz, redaktor: „Každopádne otvorený list už pár hodín od jeho zverejnenia podpísali stovky ľudí. Podľa našich informácií list pôjde do Vatikánu v taliančine a dostanú ho aj talianske médiá. Konferencia biskupov Slovenska dnešný otvorený list Svätému otcovi nechcela komentovať.“

TV Markiza, 14.1.2013

Čo na to pápež?

Petíciu za návrat Bezáka už podpísalo niekoľko tisíc ľudí

Pod otvorený list pápežovi sa podpísalo viac ako tritisíc ľudí. Slovenskí veriaci žiadajú Svätého Otca, aby vypočul odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka a zároveň, aby zväžil jeho ďalšie pôsobenie, prípadne rehabilitáciu. Bývalý veľvyslanec v Taliansku a súčasný poslanec za KDH Jozef Mikloško si myslí, že sa táto prosba k pápežovi dostane. Otázne však bude, ako Svätý Otec zareaguje.

„Obrátiť sa na Vatikán je možné, ale určite to situáciu nijako nezmení,“ myslí si Mikloško. Je preto vraj zbytočné žiadať, aby bol Bezák rehabilitovaný. „Treba skôr upozorniť na to, že celá situácia nie je doriešená. Pred tromi rokmi, keď ho menovali, bol vynikajúci, po troch rokoch predsa nemôže byť niekde na konci,“ narážal Mikloško na to, že Bezák vraj slúži omše doma.

Vo Vatikáne mlčia

S otázkou, či už vedia o otvorenom liste pápežovi, sme kontakto-

pokračovanie na str. 5

dokončenie zo str. 4

vali aj priamo Vatikán. Na tlačovom oddelení však o aktivite na Slovensku, pod ktorú sa podpísalo už niekoľko tisíc ľudí, nič netušia. Keď sme sa tlačového hovorcu opýtali na meno odvolaného arcibiskupa Bezáka, okamžite odpovedal: „Neviem o ňom nič.“ Podľa našich informácií list zatiaľ ani nedorazil. Poslať by ho mali iniciátori petície až neskôr. „Budeme sledovať vývoj podpisov pod otvoreným listom a ak by už nepribúdali, možnosť podpisu uzavrieme a následne doručíme list do Vatikánu,“ prezradil nám predseda občianskeho združenia Pastor bonus Marek Nikolov. To zatiaľ zrejme nehrozí, pretože každú hodinu pribúdajú desiatky podporovateľov otvoreného listu pápežovi, v ktorom sa okrem iného píše aj to, že Bezák mohol byť krivo obvinený a veľmi vplyvné osoby v cirkvi zosnovali premyslený plán na jeho odvolanie.

Chcú späť Bezáka

Predstavitelia občianskeho združenia veria, že list môže byť impulzom na opätovné prehodnotenie situácie, v ktorej sa momentálne Bezák nachádza. Odvolaný trnavský arcibiskup považuje túto iniciatívu za vážnu, za znak „zodpovednosti ľudí a ich ako snahu o serióznosť a osobnú zainteresovanosť“.

(las, kass), Plus jeden deň 16/01/2013

Registrácia potratovej tabletky pod tlakom kritiky

Kritici dvoch potratových tabletiiek tvrdia, že tabletky boli na Slovensku zaregistrované v rozpore so zákonom. Proti ich vstupu na trh s liekmi bojuje mimovládna organizácia Inštitút pre ľudské práva a rodinnú politiku, europoslankyňa Anna Záborská (KDH) a tiež predseda konferencie biskupov Stanislav Zvolenský. Štátny ústav pre kontrolu liečiv im oponuje, že registrácia prebehla v súlade s našou legislatívou. Patrik Dianiška z inštitútu upozorňuje na podľa neho nesúlad našich zákonov a informácií v príbalovom letáku oboch tabletiiek. Legislatíva pri umelom prerušení tehotenstva požaduje, aby sa úkon urobil v zdravotníckom zariadení, v príbalovom letáku tablety sa píše, že žena má užiť tabletu pod dohľadom lekára a ísť domov. Potom má postupne u lekára absolvovať tri návštevy. „Z dikcie zákona je zjavné, že je potrebné, aby sa v tomto zariadení spravil celý úkon umelého prerušenia tehotenstva a nielen niektorá jeho časť. Túto požiadavku ústav nerešpektoval. Ako vyplýva zo schválenej dokumentácie, k prerušeniu tehotenstva nemusí prísť, a s najväčšou pravdepodobnosťou ani nedôjde v zdravotníckom zariadení,“ hovorí Dianiška. Inštitút začal zbierať podpisy pod výzvou, ktorou chce používanie

týchto tabletiiek zastaviť. Výzvu pošle kompetentným predstaviteľom. Podľa Valérie Pernišovej zo Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv oba lieky sú registrované u nás jedným zo spôsobov európskej registrácie, to znamená, že registrácia prebiehala vo viacerých členských štátoch Európskej únie vrátane Slovenskej republiky. „Lieky spĺňajú všetky legislatívne požiadavky na registráciu. Sú viazané na lekárske predpis s obmedzením a sú určené na použitie len v špecializovanom zdravotníckom zariadení pod dohľadom lekára a za prísneho monitorovania pacientky. Tým je zabezpečený súlad so zákonom o umelom prerušení tehotenstva vykonávanom v špecializovaných zdravotníckych zariadeniach,“ dodáva Pernišová. Štátny ústav pre kontrolu liečiv potratové tabletky registroval koncom roka 2012. Ich cieľom je spôsobiť umelé prerušenie tehotenstva do 63. dňa medikamentóznym spôsobom. O registrácii tabletiiek ako prvý informoval denník Pravda.

Je zabezpečený súlad so zákonom o umelom prerušení tehotenstva vykonávanom v špecializovaných zdravotníckych zariadeniach. Valéria Pernišová Štátny ústav pre kontrolu liečiv

(ben), Pravda 15/01/2013

Najviac potratov na východe Slovenska

Potratov u nás každoročne ubúda. Tento trend potvrdzujú aj najnovšie štatistiky Národného centra zdravotníckych informácií. Najviac žien sa pre umelé prerušenie tehotenstva rozhoduje na východe Slovenska. V porovnaní s rokom 1960, odkedy sa potraty štatisticky evidujú, sa ich počet znížil na jednu tretinu. Kým v roku 1960 ich bolo takmer tridsaťtisíc, od roku 2000 sa ich počet rapídne znižoval až k číslu šesťnásťtisíc päťsto. K výraznému zníženiu prispeli viaceré faktory.

Danica Caisová, psychiatricka: „Osvetou, rozšírením antikoncepcie, zodpovednosťou, väčšou zodpovednosťou za sexuálny život.“

Zdeno Zubák, redaktor: „Žena sa rozhoduje pre tento krok podľa psychológov aj na základe tlaku okolia, no

znášať musí aj následky po potrate.“

Danica Caisová, psychiatricka: „Deväťdesiatosem percent žien uvažuje aj nad tým, zvažuje všetky pro a proti, kým sa pre prerušenie tehotenosti rozhodne.“

Zdeno Zubák, redaktor: „Najmenej interrupcií – tisíc šesťstotridsaťdva – zaznamenali v Trenčianskom kraji a najviac v Košickom – dvetisíc sedemsto. Najviac žien, ktoré sa rozhodujú pre prerušenie tehotenstva žije na východe Slovenska.“

Peter Bubl, hovorca Národného centra zdravotníckych informácií: „Umelé prerušenie tehotenstiev najčastejšie podstupovali ženy, ktoré už mali dve deti. V prípade spontánnych potratov išlo o ženy, ktoré zatiaľ nemali žiadne dieťa. Najčastejšie prichá-

dzalo k potratom u žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou.“

Zdeno Zubák, redaktor: „Žena za prerušenie tehotenstva preberá zodpovednosť.“

Archívna výpoveď

Žena: „Uvedomujem si, na čo som sa dala, že som sa rozhodla na tú interrupciu ísť, takže som si vedomá toho, že nemusím mať to ďalšie dieťa.“

Zdeno Zubák, redaktor: „Potraty však podľa odborníkov budú aj naďalej súčasťou nášho života.“

Danica Caisová, psychiatricka: „Aby sme očakávali, že akoukoľvek osvetou a akýmkoľvek rozšírením, aj celoplošným rozšírením antikoncepcie, potraty celkom odstránime zo spoločnosti, si myslím, že je nezmysel.“

STV 1, 13/01/2013

Potratová tabletky na Slovensku

Potraty sú stále téma tabu. Pre mnohé ženy sú traumou na celý život. Aj na Slovensku ale povolili tabletky, ktorá by skúsenosť z operácie mohla zmierňovať. Tabletky na potrat sú vraj šetrnejšie ako klasický zákrok.

Kontroverzné prerušenie tehotenstva ale vzbudzuje kritiku.

Úmyselne prerušiť tehotenstvo, teda urobiť potrat, bolo doteraz možné len operačne. Tabletky je novinkou, je určená pre ženy, ktoré sú maximálne v druhom mesiaci. Obsahuje látky, ktoré plod postupne usmrťujú a vylúčia z tela ženy.

Valéria Pernišová, Štátny ústav pre kontrolu liečiv: „Na Slovensku sú v súčasnosti registrované dva lieky, ktoré sú určené na lekárske ukončenie vnútro maternicového tehotenstva.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Tabletky musí predpísať lekár. Problém však odporcovia lieku vidia v tom, že po tom, čo ho žena vezme, už nemusí byť pod doktorovým dohľadom.“

Patrik Daniška, Inštitút pre ľudské práva a rodinnú politiku: „Tá schválená dokumentácia hovorí o tom, že liek sa podáva v zdravotníckom zariadení, ale žena potom odíde domov.“

Redaktor: „Po užití tablety budete môcť ísť domov, akonáhle sa lekár ubezpečí, že vám nebude nevoľno.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Liek treba užiť ešte v ďalších dávkach, a po tie si žena opäť príde do nemocnice po jednom až dvoch dňoch.“

Redaktor: „Tehotenstvo môže byť prerušené po niekoľkých hodinách, alebo počas niekoľkých dní po aplikácii misoprostolu.“

Redaktorka: „Ústav, ktorý u nás tabletky povolil, však vraví, že je všetko legálne.“

Valéria Pernišová, Štátny ústav pre kontrolu liečiv: „K prerušeniu tehotenstva dôjde po podaní prvej dávky lieku, a to v zdravotníckom zariadení pod dohľadom lekára. Je potom na samotnom zväžení lekára, keď zhodnotí zdravotný stav pacientky, či je potrebné, aby bola hospitalizovaná, alebo nie.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Tabletky sa zastávajú aj gynekológovia.“

Miroslav Borovský, prednosta gynekologickej kliniky UNB: „Svetová gynekologická organizácia ju hodnotí ako bezpečnejšiu, pretože tam odpadá narkóza, operácia, kedy rôznymi nástrojmi plod vyberáme z maternice.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Tabletky na potrat predávajú napríklad v susednom Rakúsku. To, že sú na

Slovensku zaregistrované, vraj ale neznamená, že sa na náš trh skutočne dostanú.“

Markíza, 15/01/2013

Potratové tabletky na trhu ešte nie sú

Potratové tabletky, proti ktorým v posledných týždňoch bojujú kresťanské organizácie, ešte nie sú na našom trhu. Tak skoro sa do praxe nedostanú. Výrobcovia tabletiiek Mifegyne a Medabon totiž ešte nepožiadali o vstup na náš trh. Podľa Ivany Šalbabovej, PR manažérky firmy Medica Healthworld, ktorá zastupuje jedného z výrobcov, firma neriešila ani distribúciu na Slovensko. Štátny ústav pre kontrolu liečiv, ktorý povolil registráciu týchto liekov, dodáva, že ministerstvo zdravotníctva ešte vydá odborné usmernenie k použitiu týchto prípravkov. Tabletky vyvolávajú potrat zhruba do konca druhého mesiaca tehotenstva. Europoslankyňa Anna Záborská (KDH), ktorá dlhodobo kritizuje dostupnosť tabletiiek, však tvrdí, že ak ich lekári budú predpisovať, spáchajú tým trestný čin. „Každému, kto umelo preruší tehotenstvo ženy iným spôsobom, než aký je popísaný v zákone, hrozí strata slobody na dva až päť rokov. Platná vyhláška pripúšťa len jediný spôsob - odsatie plodu z maternice na operačnej sále pri celkovej anestézii ženy,“ tvrdí europoslankyňa. Ministerstvo zdravotníctva požiadala o zrušenie registrácie. Pripojili sa k nej

katolícki biskupi a kresťanské pro-life organizácie. Výzvu proti registrácii na internete podpísalo takmer 3 000 ľudí, protestujú tiež biskupi a kresťanské pro-life organizácie. Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že žiadne stíhanie lekárom nehrozí, keďže tabletky ešte nie sú na Slovensku. Odvoláva sa na to, že registrácia prebehla na centrálnej európskej úrovni a Slovensko ako krajina únie automaticky dostalo registráciu na dané lieky. Tie budú podliehať prísnejmu režimu. „Štátny ústav pre kontrolu liečiv stanovil výdaj týchto liekov na lekárske predpis s obmedzením predpisovania, čo znamená, že lieky budú dostupné jedine gynekológom,“ povedala hovorkyňa ústavu Valéria Pernišová. Lekár ich bude môcť predpísať do 63 dní od poslednej menštruácie. Podľa hlavného odborníka ministerstva zdravotníctva pre gynekológiu Miroslava Borovského naše zákony nebránia použitiu potratových tabliet. V praxi by to malo fungovať tak, že gynekológ ženu vyšetří a poučí ju. Ak nebude mať kontraindikácie pre použitie potratovej tablety, vydá žene recept a objedná ju na následnú kontrolu.

(ben)

Pravda 18/01/2013

Lesní robotníci pod Tatrami sa dnes zmenili na umelcov

Lesní robotníci pod Tatrami sa dnes zmenili na umelcov. Pre poriadnu snehovú nádielku sa nedostali do hory a tak z nudy vytvorili v centre dediny umelecké dielo. Chodia sa naň pozerat ľudia z celého regiónu.

Hranovnícki lesníci sa nedostali do roboty a takto to dopadlo.

Peter, lesný robotník: „Polovica z nás robí v lese a je veľa snehu, nedá sa robiť.“

Redaktorka: „Z desiatok kubíkov snehu postavili uprostred dediny jej zmenšenú repliku zo snehu. Nechýba v nej kostol a hasičská zbrojnica. Dominuje však neodmysliteľná súčasť práce v lese, ťažný kôň.“

Vlado Sabo, lesný robotník: „Ráno sme si povedali, že v lese je meter sne-

hu, tak ani nejdeme. Chceli sme stavať snehuliaka, no a z toho vznikol ten krásny koník, potom ten kostolík a teraz ešte tu na počesť Hranovnice požiaru zbrojnicu.“

Redaktorka: „Región dnes potrápila nezvyčajná nádielka snehu. Kým cestári a verejnoprospešné služby posilňovali mechanizmy v teréne, lesní robotníci z Hranovnice sa poriadne zabavili a vyčarili úsmev na tvári okoloidúcich.“

Rasťo, lesný robotník: „Malé deti na nás pozerajú a my im to ukazujeme, aby nezabudli čo je vlastne sranda vo svete. Nielen peniaze, práca, ale aj nejaká zábava.“

Ivana Ratkovská,
STV 2, 16/01/2013

Vatikán stráca blokadou kreditiek milióny eur

Konflikt s Talianskom. Pápežský štát dopláca na obvinenia centrálnej banky v Ríme z prania špinavých peňazí a zákaz používania platobných kariet.

Vatikán zápasí s vážnym ekonomickým problémom. V dôsledku dlhotrvajúcej blokady debetných kariet a kreditiek prichádza o milióny eur. Tie zvykli turisti minúť najmä pri návšteve vatikánskych pamiatok či kúpe suvenírov práve platobnými kartami.

Ochromený turizmus

Na území pápežského štátu však už tretí týždeň platí zákaz ich používania. Talianska centrálna banka tým Vatikán potrestala za nedostatočný boj proti praniu špinavých peňazí. „Určite tým dochádza k strate veľkého množstva peňazí. Otázkou je, či tým viac stráca Vatikán alebo mesto Rím,“ potvrdil pre HN Mário Blaščák, analytik portálu World Business Press Online. Podľa Blaščáka sa týmto zákazom Taliani pokúšajú donútiť banky na území Vatikánu, aby viac spolupracovali s talianskymi úradmi. Rozhodnutie však strpčuje život desaťtisíckam turistov, ktorí do krajiny prichádzajú. Podľa zahraničných expertov kvôli blokade pápežského štátu prichádza denne o nemalé peniaze. Kontroverzný zákaz totiž so sebou priniesol problémy s platbou za vstupenky do múzeí či do Sixtínskej kaplnky, ako aj s kúpou obľúbených pohľadníc s podobizňou pápeža alebo pamätných poštových známok. Cestovné kancelárie a skupiny turistov kvôli nemu nemôžu bezhotovostne zaplatiť väčšie sumy za niekoľkodenné turistické permanentky aj ubytovanie. Vatikánske múzeá pritom predvlni prilákali viac než päť miliónov turistov. Prekonali tak rekord v návštevnosti pamiatok na celom území Talianska. Len na vstupnom turisti zaplatili celkovo 91,3 milióna eur. Po novom je však minimálne časť týchto príjmov Vatikánu ohrozená. Situáciu ešte komplikuje fakt, že v celom Taliansku dlhodobo platí iný zákaz. V hotovosti totiž nikto nesmie prijať jednorazovo viac než tisíc eur. Kúpiť v hotovosti napríklad niekoľkodenné permanentky pre väčšiu skupinu turistov je tak často úplne nemožné. Oznamy o stopnutí elektronických platieb sa už objavujú na oficiálnych webových stránkach vatikánskych múzeí spolu s ospravedlnením za možné vzniknuté

Sviatkov môže ubudnúť

Zamestnávateľia chcú zvýšiť produktivitu práce, odbory sú proti

Kým sa vláda nedohodne so sociálnymi partnermi, platí, že rok má päťnásť štátnych a iných sviatkov.

Vláda Roberta Fica (Smer) si predsavzala posúdiť „nadštandardne vysoký počet“ štátnych sviatkov a voľných dní. Vyzerá to tak, že ešte tento rok sa pôjde po starom. „Problematika počtu štátnych sviatkov, respektíve ich flexibilného presúvania nie je uzatvorená. Stále sa rokuje,“ napísal tlačový odbor Úradu vlády. Najprv sa musia dohodnúť členovia Rady solidarity a rozvoja. Vláda si osvojila jeden z návrhov Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení na zvýšenie produktivity práce a výkonnosti slovenských podnikov. „Diskutovalo sa o zrušení jedného cirkevného a jedného štátneho sviatku,“ pripomína výkonný riaditeľ asociácie Branislav Masár. Zámer zrušiť alebo presunúť sviatok Sedembolestnej Panny Márie na nedeľu však narazil na Vatikánsku zmluvu.

Menej nedeľnej práce

Predseda Konferencie biskupov Slovenska (KBS) Stanislav Zvolenský pred časom naznačil ochotu dohodnúť sa, ale jej stanovisko ohľadom tohto sviatku sa nemení. „Presun nepokladáme za užitočný,“ povedal hovorca KBS Jozef Kováčik. Pre konsolidáciu verejných financií sa zvyšuje daňové a odvodové zaťaženie firiem. Zvýšenie počtu pracovných dní by ich trocha odškodnilo. „Nevidíme dôvod na rušenie ktoréhokoľvek štátneho sviatku,“ tvrdí prezident Konfederácie odborových zväzov Jozef Kollár. Je ochotný rokovať iba o návrhu podloženom „serióznymi a jednoznačnými argumentmi“. Odbory majú inú ambíciu. „Budeme presadzovať skrátenie otváracích ho-

dín, respektíve odbúranie práce počas nedeľ, hlavne z dôvodu zachovania harmonického života rodín,“ povedal Kollár.

Voľno a predĺžené víkendy

Tento rok má 250 pracovných dní. Tak ako vlani pripadá na pracovný deň jedenásť sviatkov. Predĺžené víkendy budú tri: jeden tvoria Veľký piatok a Veľkonočný pondelok, ďalšie budú možné vďaka sviatkom svätého Cyrila (5. júl) a Všetkých svätých (1. november), ktoré pripadnú na piatok.

Jozef Čavojec, SME 15/01/2013

Dni pracovného pokoja

- Ide o dni, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni, a sviatky.
- Prácu v týchto dňoch možno nariadiť len výnimočne a to po prerokovaní so zástupcami zamestnancov.
- V deň nepretržitého odpočinku možno nariadiť len tieto práce:
- a) naliehavé opravárske práce,
- b) nakladanie a vykladanie,
- c) inventúra a uzávierka,
- d) práce v nepretržitej prevádzke za neprítomného zamestnanca,
- e) práce na odvrátenie nebezpečenstva života, zdravia alebo pri mimoriadnych udalostiach,
- f) nevyhnutné práce na uspokojovanie životných, zdravotných a kultúrnych potrieb obyvateľstva,
- g) kŕmenie a ošetrovanie hospodárskych zvierat,
- h) naliehavé práce v rastlinnej výrobe a pri spracovaní potravinárskych surovín.
- Vo sviatok možno nariadiť len práce, ktoré možno nariadiť v dňoch nepretržitého odpočinku, práce v nepretržitej prevádzke a práce potrebné pri strážení objektov. *Zdroj - Zákonník práce*

neprijemnosti.

Prekvapený Vatikán

Voči blokade sa včera po prvý raz od jej začiatku ohradil aj samotný Vatikán a hlava katolíckej cirkvi Benedikt XVI. „Sme naozaj prekvapení. Dôvod centrálnej banky, že Vatikán nesplnil predpisy proti praniu špinavých peňazí, je nepochopiteľný,“ povedal talianskym novinám Corriere della Sera šéf finančno-informačného úradu Rene Brühlhart. Novinárom pritom tvrdil, že pápežský štát už dávnejšie zaviedol úniu požadované kontroly, aby praniu špinavých peňazí zabránil.

Expertí však tvrdia, že dôvod blokady je konkrétny. Centrálna banka v Ríme údajne obvinila taliansku pobočku nemeckej Deutsche Bank z toho, že zariadenia na bezhotovostné platby má vo Vatikáne nainštalované bez jej súhlasu. Vatikán tak má na krku neprijemnú blokadu, ktorá sa môže ťahať ešte celé týždne. Už minulý rok pritom európske úrady našli vážne pochybenia vo Vatikánskej banke. Žiadali preto o väčšie úsilie v boji pápežského štátu proti praniu špinavých peňazí a jeho väčšiu transparentnosť.

Oľga Gluštková, HN 15/01/2013

Kresťanské symboly na pracoviskách

Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý sa zastal bývalej zamestnankyne leteckej spoločnosti British Airways a rozhodol, že ju pre privesok v tvare kríža prepustili nezákonne, opäť otvoril tému kresťanských symbolov na pracoviskách. Do Štrasburgu v najbližších dňoch zrejme dorazí podobný prípad z Poľska.

Súd vo Varšave zamietol žiadosť o odstránenie kresťanského kríža zo zasadacej miestnosti tamojšieho parlamentu. Predseda sekulárnej strany Janusz Palikot, ktorý kauzu inicioval, sa teraz plánuje obrátiť na Európsky súd pre ľudské práva. Tvrdí: „

Janusz Palikot, predseda sekulárnej strany: „Križ sa stal straníckym symbolom. Strana Právo a spravodlivosť organizovala pod križom manifestácie a hlásala, že ide o náboženský symbol, no to už nie je pravda. Je to politický symbol a nikto nemá odvahu sa proti tomu postaviť.“

Viliam Hauzer, redaktor: „Je otázne, ako sa k prípadu postaví súd v Štrasburgu. Faktom ostáva, že kauzy s kresťanskými krížmi tam nie sú ojedinelé. Pred dvoma rokmi napríklad rozhodli, že kríže môžu ostať na štátnych školách v Taliansku, keďže neporušujú práva nekatolíckych žiakov. Podobné prípady sú známe aj z Nemecka či Francúzska. Riaditeľka britskej advokátskej komory občianskych slobôd Shame

Chakrabatiová najnovšie rozhodnutie v prípade bývalej zamestnankyne leteckej spoločnosti British Airways víta a tvrdí, že ide o míľnik v súvislosti s náboženskými symbolmi.“

Shame Chakrabatiová, riaditeľka britskej advokátskej komory občianskych slobôd: „Európsky súd pre ľudské práva prijal skutočne dôležité a pozitívne rozhodnutie. Potvrdil obhajobu náboženských slobôd, ale aj zásadu rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie podľa práva.“

Viliam Hauzer, redaktor: „Práve rozdielne zaobchádzanie je totiž v spoločnosti často kritizované. Aj viaceré európske mimovládne organizácie upozorňujú, že pod heslom tolerancie sa väčší dôraz kladie na moslimskú komunitu a diskriminovaní sú často kresťania. Myslí si to aj občiansky aktivista Tommy Robinson z Británie.“

Tommy Robinson, občiansky aktivista, Veľká Británia: „Európsky súd pre ľudské práva v materiáli z 2004 tvrdí, že určité znaky šarije sú nezlučiteľné zo západnou demokraciou. Napriek tomu je podľa štatistik v Európe stále viac vyznávačov týchto praktík.“

Viliam Hauzer, redaktor: „Pozorovatelia predpokladajú, že pred sudcov v Štrasburgu sa po poslednej kauze vo väčšej miere dostanú prípady žalôb pre kresťanský križ na krku, než pre moslimskú šatku na hlave.“ **Rádio Slovensko, 16/01/2013**

Fantázia, alebo fakt?

Niektoré duše zosnulých nevedia nájsť pokoj a zostávajú medzi nami. Tvrdia to mnohí mystici, ale aj cirkev. Medzi živými zostanú preto, že nevedia nájsť pokoj a potrebujú pomoc. Bát sa ich vraj nemusíme.

Štefan Modrič: „Zaspával som do práce a v podstate celý som bol taký nejaký unavený a nevedel som, čomu to pripísať.“

Jakub Bubeník, redaktor: „Nakoniec zistil, že problém je v novom byte, do ktorého sa nastahoval. Duše zosnulých sa totiž podľa mystikov nachádzajú na miestach, kde zomreli. V Štefanovom byte zomrel muž, ktorého našli až po niekoľkých dňoch.“

Redaktorka: „Ako dlho on tam bol, pokiaľ ho niekto našiel? Pár dní?“

Žena: „Tak štyri, päť.“

Jakub Bubeník, redaktor: „Štefan sa nakoniec rozhodol vyhľadať odborníka, ktorý mu pomohol.“

Štefan Modrič: „Povedal mi, že to nie je zlý človek, lenže je sám. Že je opustený a že mi nechce ublížiť. On nevedome mi ubližuje, že je v podstate na mne, ako keby celý deň naviazaný.“

Jakub Bubeník, redaktor: „Najčastejšie na zemi vraj zostávajú duše, ktoré potrebujú ešte niečo vyriešiť.“

Augustín Slaninka, kňaz: „Neveríme v nejaké strašidlá, ale tí, ktorí vlastne nás predišli, akosi môžu potrebovať našu pomoc.“

Emil: „Duchovia, oni sa nezjavujú, oni sa skôr prejavujú cez nejaké obrazy fantómové, ako také jemné vlnenie.“

Markíza, 17/01/2013

Zákon vypovedanej pravdy

Reakcia na komentár A. Szoltésza Zákon mlčanlivosti zo 17. 12. 2012

Autor komentára uvádza okrem polemiky okolo bývalého arcibiskupa Trnavskej arcidiecézy Róberta Bezáka jeden nepravdivý údaj. Prirovnanie „katolíckeho kléru k inej hierarchicky riadenej organizácii, ktorá má, zhodou okolností, svoj pôvod a centrum moci taktiež v Taliansku“ mi pripadá ako istý cieľ, ktorý nám v týchto dňoch servírujú skoro všetky médiá, podobne ako „že postúp katolíckeho kléru Róbertovi Bezákovi pripomína praktiky ŠtB“. Týmto vetami je ohraničený komentár, z ktorého sa dozvedáme aj to, že

„slovenského biskupa Pavla Hnilicu v Taliansku súdili a právoplatne odsúdili za účasť v najšpinavšej vatikánskej kauze moderných dejín“. Veci sa majú trochu inak, a preto by som ich rád uviedol na pravú mieru. Súd v spomínanej veci krachu Ambroziánskej banky trval síce roky, ale v rozsudku rímskeho súdu z 8. marca 2000 stojí čierne na bielom, že biskup Pavol Hnilica „bol oslobodený, lebo skutok nie je trestným činom“. A viete, aké bolo obvinenie? „Obrana dobrého mena Cirkvi a záujmov Vatikánu.“ Na to bol biskup Hnilica do svojej smrti plným právom hrdý. Komentár sa možno inšpiroval Črepina-

mi z televízie JOJ, kde toto zaznelo už vo februári 2007. Po spomínanej relácii som vtedy navštívil známeho a vynikajúceho advokáta, ktorý teraz ohlásil kandidatúru na prezidenta, či a ako by sa mohlo proti tomu právne ohradiť a brániť. Po oboznámení sa s rozsudkom pán doktor, žiaľ, konštatoval, že podľa Občianskeho zákonníka, keďže biskup Hnilica je mŕtvy, sa nemôže robiť nič. A pretože nemal deti, nemôže v tej veci konať nikto. Ostáva nám teda len nádej na Posledný, Boží súd. Tomu nikto neujde. Ján Košiar, rímskokatolícky kňaz, bývalý spolupracovník biskupa P. Hnilicu **HN 16/01/2013**

Krásavec z Vatikánu

Zrodila sa nová celebrita. Navyše tam, kde by to čakal len málokto - vo Vatikáne. Je ňou pápežov komorník, prezývaný Krásny George. Časopis Vanity Fair ho dal na svoju titulku. Atraktívny päťdesiatšesťročný arcibiskup v rozhovore povedal, že byť krásny nie je hriech. **Markiza, 16/01/2013**

Čo hovorí zmluva s Vatikánom?

Mikuláš Dzurinda ako premiér podpísal v roku 2000 zmluvu medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, ktorá upravuje postavenie katolíckej cirkvi.

Okrem iného tento dokument uvádza, že katolícka cirkev:

- Má právo organizovať kostolné zbierky. Príjmy z hospodárenia takto získanými prostriedkami nepodliehajú zdaneniu ani povinnosti verejného vyúčtovania.

- Môže vstupovať v primeranom rozsahu do vysielania verejnoprávnych informačných prostriedkov.

- Spovedné tajomstvo je nedotknuteľné. To zahŕňa právo odmietnuť vypovedať pred štátnymi orgánmi SR. **Plus jeden deň 18/01/2013**

Ako je to v EÚ?

Nie všade cirkev pýta od štátu

Financovanie cirkví je v jednotlivých krajinách EÚ upravené rozličnými spôsobmi.

V Rakúsku existuje systém obligatorného čiže dobrovoľného cirkevného príspevku, ktorý pokrýva väčšinu potrieb cirkví. Vo Francúzsku prebehla dôsledná odľuka cirkvi od štátu v roku 1905. Cirkev dodnes ekonomicky pociťuje dôsledky tohto kroku. Veľká Británia: Na čele štátnej anglikánskej cirkvi je v súčasnosti anglická kráľovná Alžbeta II. Táto cirkev však nie je financovaná štátom, ale najmä z výnosov svojho majetku. Španielsko a Taliansko: Platí tu systém financovania cirkví dobrovoľným príspevkom z daní vo výške 0,8 resp. 0,7 percenta.

(r), **Plus jeden deň 18/01/2013**

Na milodaroch vyzbierajú milióny!

Na Slovensku už 20 rokov chýba súpis majetku cirkví

Po tom, čo sa prevalili škandály spojené s menom emeritného biskupa Jána Sokola, ozvali sa nám naši čitatelia, ktorí kritizujú financovanie cirkví. Nepáčia sa im „poplatky“, ktoré ľudia uhrádzajú pri svadbách, krstoch či pohreboch v kostole. Faktom je, že tieto dary sa nezdaňujú. Je to v poriadku? O koľko tak ročne prichádza náš rozpočet?

Na Slovensku pôsobí 18 cirkví a náboženských spoločností. „Štát zo zákona priamymi dotáciami financuje platy a odvody duchovným cirkví a poskytuje im príspevok na prevádzkové náklady cirkevných ústredí – biskupských úradov,“ povedal nám Jozef Bednár, hovorca ministerstva kultúry, ktoré cirkvi eviduje. Fary, kostoly a ostatné budovy si financujú cirvi bez pomoci štátu. V minulom roku cirkvi dostali z rozpočtu 37 555 040 eur, najviac z toho sa ušlo rímskokatolíckej cirkvi, a to 22 110 780 eur. „Príspevok sa odvíja od počtu duchovných,“ tvrdí Bednár.

Ďalšie výhody

Nielenže sa všetci skladáme na platy, odvody a dôchodky farárov, ale pomocnú ruku dostávajú aj vo forme úľav na dani. „Od daní sú oslobodené kostoly a sakrálné budovy, neplatia sa ani v prípade takzvaných kostolných zbierok,“ hovorí Bednár. Za ostatné hnutelne a nehnuteľné majetky cirkvi odvádzajú dane ako ostatní smrteľníci.

Súpis majetku vlády nechceli

A kto má prehľad o tom, aké majetky cirkví vlastní? „Subjekt, ktorý ho vlastní a aj príslušný katastrálny úrad. S iniciatívou zrealizovať súpis majetku cirkví neprišla od roku 1993 ani jedna vláda, nebol tak naň zákonný dôvod,“ tvrdí hovorca. Navyše je vraj podľa predstaviteľov cirkvi vytvorenie takéhoto podrobného súpisu mimoriadne komplikované. „Napríklad majetok najväčšej rímskokatolíckej cirkvi sa totiž delí na majetok jednotlivých biskupstiev, tisícok farností, desiatok reholí, pričom nemajú vedomosti o vzájomných majetkových pomeroch,“ povedal nám Bednár.

Z milodarov 68 miliónov???

Podľa nášho prieskumu veriaci dávajú za svadby, krsty a pohreby v priemere od 30 do 100 eur. Do zvončeka

počas omše zvyknú hádzať od 20 centov do 10 eur. Snažili sme sa vyrátať, o koľko ročne prichádza náš rozpočet, keďže tieto peniaze nie sú zdanené. Na Slovensku je 3 746 rímskokatolíckych kostolov. Ak by v každom z nich bola týždenne len jedna svadba, jeden krst a jeden pohreb, za rok by rímskokatolícka cirkev pri 50-eurovom „dare“ vyzbierala 29 218 800 eur. K tomu sme prirátali aj dary, ktoré sa vyberajú na každej omši. Počítali sme so sumou 200 eur týždenne, čo činí na všetky kostoly 38 958 400 eur. Dokopy teda podľa našich výpočtov v kostoloch na milodaroch môžu vyzbierať 68 177 200 eur. To znamená, že štátu by pri 23-percentnej sadzbe dane z príjmu museli odvieť 15 680 756 eur. Treba pripomenúť, že sme počítali s nižšími číslami, pretože v kostoloch bývajú omše každý deň, v nedeľu aj trikrát denne. A svadieb od jari a jesene býva v jednom kostole oveľa viac ako jedna týždenne.

Biskupi hovoria o diskriminácii

„Nie je pravdou, že by sa vyberali poplatky. Je možné prijať milodar. Všetky milodary na činnosť farnosti boli už raz zdanené. Nie je možné, aby veriaci boli diskriminovaní len preto, že sú veriaci,“ odpovedal hovorca KBS Jozef Kováčik na otázky, prečo sa v kostoloch vyberajú peniaze, prečo sa nezdaňujú a čo z nich platia.

Aké milodary dávame v kostoloch (v priemere)?

svadba 30 - 100 eur
krst 50 eur
pohreb 30 - 50 eur
do zvončeka/omša 20 centov - 10 eur

Koľko zarábajú duchovní?

Platy duchovných upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky. Odvíjajú sa od počtu odslužených rokov a od funkcie. Ak cirkev ocení vysokú kvalitu duchovného, môže mu priznať zvýšenie platu až o 30 percent.

Do 3 rokov 251 až 457 eur
od 3 do 6 rokov 262 až 477 eur
od 6 do 9 rokov 273 až 497 eur
od 9 do 12 rokov 283 až 518 eur
od 12 do 15 rokov 295 až 538 eur
od 15 do 18 rokov 306 až 558 eur
od 18 do 21 rokov 317 až 578 eur
od 21 do 24 rokov 329 až 599 eur
od 24 do 27 rokov 340 až 620 eur
od 27 do 30 rokov 352 až 641 eur
nad 30 rokov 363 až 663 eur